

УДК 342.9

В. В. Юровська
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри трудового права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

СИСТЕМА МЕТОДІВ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА: ВИЗНАЧЕННЯ МЕТИ, КОМПОНЕНТІВ І СТРУКТУРИ

Система (від давньогр. σύστημα – ціле, складене з частин; з'єднання) – множинність елементів, що знаходяться у відносинах і зв'язках один з одним, яка утворює певну цілісність, єдність [1, с. 876]. Система – це сукупність елементів, що утворюють єдине ціле і взаємодіють один з одним, а також із навколишнім середовищем. І.В. Чеховська зазначає, що більшість учених під час дослідження систем дотримуються вихідних положень, сформульованих М.С. Каганом: а) системи починаються там, де різноманіття елементів виявляється так або інакше впорядкованим, утворюючи певне ціле; б) системі властива складна ієрархічна організація; внутрішнє та зовнішнє функціонування; саморегуляція; здатність змінювати власний стан, зберігаючи якісну визначеність; історична динаміка [2, с. 170; 3, с. 157].

Ю.В. Пирожкова цілком слушно виділяє головні загальні риси категорії «система»: цілісність, єдність, комплексність і узгодженість елементів, упорядкованість розташування, які є наслідками гармонійної взаємопов'язаності її складових частин, що функціонують; ієрархічність, багаторівневність і структурність; взаємодія з навколишнім середовищем; гомеостазис; інтеграційність [3, с. 158].

На наше переконання, система є філософською категорією, яка досить часто використовується для дослідження певного об'єкта пізнання. Такий підхід зумовлений широким розвитком у філософії системних досліджень, системного методу, загальної теорії систем, що пов'язується зі збільшенням ролі вивчення складних (зокрема соціальних) об'єктів. У філософському розумінні поняття «система» визначається як обмежена множинність елементів, що знаходяться в стійких взаємозв'язках. Система може бути порівняна із цілим, яке також характеризується зв'язком частин, їх організованістю і впорядкованістю. Розгляд конкретного об'єкта як певної системи концентрується насамперед на структурних зв'язках складових елементів такої системи. Структура у філософському розумінні є системою зв'язків, які забезпечують упорядкованість елементів, їх відносну стійкість [4, с. 109, 110].

Як влучно вказується у Філософському енциклопедичному словнику, «...гносеологічні цілі приписування тим чи іншим об'єктам рис системи далеко не завжди очевидні та виправдані: практично

будь-який об'єкт – матеріальний або ідеальний – можна уявити як систему, виділивши в ньому безліч елементів, відносини та зв'язки між ними й зафіксувавши їх цілісні характеристики. <...> розуміння як системи безлічі складних об'єктів – біологічних, психологічних, соціально-економічних і т. д. – з переконливістю відкриває нові можливості в їх дослідженні» [5, с. 19]. Це твердження повною мірою стосується методів адміністративного права, які утворюють складну динамічну цілісність, що вимагає системного підходу під час її дослідження, оскільки саме такий підхід дозволяє виявити внутрішній механізм дії не тільки окремих її компонентів, але і їх взаємодію на різних рівнях. У цьому контексті Д.А. Керімов зазначає, що такий підхід виявляє субстанційно-змістовну й організаційну «багатошаровість» систем, глибокий діалектичний зв'язок і взаємозалежність субстанційно-змістовних частин, структур і функціонування явищ буття як складних цілісних організмів [6, с. 243]. У поняття «система» як у вітчизняній, так і в світовій літературі включається настільки велика кількість сутнісно різноякісних предметів, явищ, процесів, що за їх межами не залишається нічого іншого. У результаті виявляється важко слідувати традиції й специфічним методам і завданням окремих наук. У такій ситуації видається, що будь-яке загальне визначення системи може претендувати в кращому разі на «метатеоретичне», «ідеально модельоване» або «абстрактно формалізоване» значення, відмінне від якісної характеристики реальних системних утворень. А це означає, що самі загальні визначення системи повинні класифікуватися залежно від цілей [6, с. 243].

Ураховуючи викладене, вбачається, що розгляд методів адміністративного права як певної системи має відбуватися крізь призму пов'язаних із категорією «система» понять, таких, як елементи, підсистеми, зв'язки, що утворюють структуру, і мета.

Метою системи називають її бажаний майбутній стан. Залежно від стадії пізнання об'єкта, етапу системного аналізу в цей термін вкладають різний зміст – від ідеальних устремлень, що виражають активну свідомість окремих осіб або соціальних систем, до конкретних цілей – результатів. У першому випадку можуть формулюватися цілі, досягнення яких є неможливим, але до яких можна безупинно наближатися. У другому випадку цілі мають

бути досяжними в межах певного інтервалу часу й формулюються іноді навіть у термінах кінцевого продукту діяльності. Часто розрізняють суб'єктивні й об'єктивні цілі. Суб'єктивна ціль – це суб'єктивний погляд дослідника (керівника, власника) на бажаний майбутній стан системи. Об'єктивна ціль – це майбутній реальний стан системи, тобто стан, до якого буде переходити система за заданих зовнішніх умов і керівних впливів. Суб'єктивні й об'єктивні цілі системи загалом можуть різнитися. Зокрема, вони не збігаються, якщо система є погано дослідженою або якщо суб'єкт, який визначає цілі, недостатньо обізнаний із закономірностями функціонування системи чи ігнорує їх [7].

Ураховуючи викладене, варто зазначити, що в нашому розумінні загальна мета системи методів адміністративного права полягає в досягненні такого збалансованого стану її компонентів і їх стабільної взаємодії між собою, який уможливить забезпечення максимально ефективного регулювання адміністративно-правових відносин. Натомість безпосередні завдання такої системи формулюються крізь призму досягнення високих показників ефективності методів адміністративно-правового регулювання за відповідними (окресленими вище) соціальними, політичними й економічними критеріями.

Елементом системи називають найпростішу складову частину системи, яку умовно розглядають як неподільну. Поняття неподільності є умовним і визначається залежно від конкретних завдань [7; 8, с. 79]. Із цього випливає, що елементами системи методів адміністративного права є способи правового регулювання (дозволи, заборони та приписи), що характерні для всіх без виключення підсистем системи методів адміністративного права. Останніми (підсистемами) називають систему, яка є частиною більш загальної системи. Убачається, що такими підсистемами є групи основних і акцесорних методів адміністративного права, а також конкретні різновиди адміністративно-правових методів, що формують вищевказані групи (імперативний, диспозитивний, рекомендаційний і заохочувальний методи). Варто підкреслити, що у своїй сукупності елементи й підсистеми є компонентами системи.

Підсистема методів адміністративного права – це сукупність певних способів правового регулювання, що забезпечують відповідну функціональну спрямованість тієї чи іншої групи методів або всієї системи методів адміністративного права за рахунок взаємодії між собою та зовнішніми системами (адміністративно-правові норми, адміністративні правовідносини, юридичні факти, суб'єкти адміністративного права, механізм адміністративно-правового регулювання тощо). Іншими словами, вказані підсистеми, як і система в цілому, функціонують за рахунок певних зв'язків.

Зв'язок є співвідношенням між компонентами системи, що заснований на взаємозалежності і взаємозумовленості. Поняття «зв'язок» характеризує чинники виникнення й збереження цілісності та властивостей системи. Як у теоретичних, так і в прикладних науках зв'язок характеризують за напрямом, силою, характером (видом). За першою ознакою зв'язки поділяють на спрямовані й неспрямовані. За другою – на сильні та слабкі. За характером (видом) розрізняють зв'язки підпорядкування, породження (генетичні), рівноправні, управління. Деякі із цих класів можна поділити більш детально: наприклад, зв'язки підпорядкування можуть бути типу «рід – вид», «частина – ціле»; зв'язки породження – типу «причина – наслідок». Зв'язки можна класифікувати також і за місцем розташування (внутрішні й зовнішні), за спрямованістю процесів у системі в цілому чи в окремих її підсистемах (прямі й зворотні) і за деякими більш конкретними ознаками. Зв'язки в конкретних системах можуть бути одночасно охарактеризовані за кількома названими ознаками [7; 8, с. 80]. Зв'язки системи й собі формують її структуру, тобто структурою системи є сукупність необхідних і достатніх для досягнення цілей відношень (зв'язків) між її компонентами. При цьому в складних системах структура відображає не всі елементи та зв'язки між ними, а лише найістотніші, що мало змінюються під час поточного функціонування системи й забезпечують існування системи та її основних властивостей. Структура характеризує організованість системи, стійку впорядкованість її елементів і зв'язків [7; 8, с. 80].

Варто наголосити, що структуру тих чи інших систем, які функціонували в межах адміністративного права в різні історичні періоди розвитку, досліджували такі вчені, як В.Б. Авер'янов, О.М. Бандурка, Д.М. Бахрах, В.М. Бевзенко, Ю.П. Битяк, В.М. Гаращук, І.П. Голосніченко, Є.В. Додін, Д.М. Лук'янець, Л.В. Коваль, Ю.М. Козлов, Т.О. Коломонець, В.К. Колпаков, А.Т. Комзюк, О.В. Кузьменко, Т.О. Мацелик, Р.С. Мельник, Ю.В. Пирожкова, А.П. Шергін, Ц.А. Ямпольська та інші. Так, теорією адміністративного права було вироблено аксіому, відповідно до якої зв'язки елементів однієї системи бувають внутрішніми й зовнішніми [9, с. 77], при цьому серед внутрішніх зв'язків варто розрізняти горизонтальні й вертикальні. Внутрішні горизонтальні зв'язки виникають за наявності двох обов'язкових умов – однаковий правовий рівень і відсутність підпорядкування. Вертикальні характеризуються протилежними рисами [9, с. 78; 10, с. 172].

Розглянемо характер і зміст зв'язків як між компонентами цієї системи, так і зовнішні її точки дотику з іншими системами адміністративного права. Аналіз внутрішніх горизонтальних зв'язків у цій системі дає підстави говорити про їх розмаїття, яке головним чином «кристалізується» у взаємодії

рівнопорядкових підсистем. Зокрема, яскравими прикладами таких зв'язків є так би мовити «співпраця» імперативного та диспозитивного методів правового регулювання, а точніше – збалансоване використання їхніх способів впливу – приписів (зобов'язань) і дозволів. Послідовне поєднання диспозитивного й імперативного методів адміністративного-правового регулювання має місце тоді, коли у встановлених законом випадках нереалізація або неналежна реалізація учасником правовідносин закріпленої за ним свободи розсуду тягне за собою необхідність безумовного виконання ним конкретних правових вимог (диспозитивність замінюється імперативними правилами), або навпаки, невиконання вповноваженою особою вимог законодавства є підставою для наділення іншого учасника правовідносин свободою розсуду (правовідносини, яким раніше була властива імперативність, із визначеного моменту розвиваються як такі, що є диспозитивними).

Так, відповідно до ч. 6 ст. 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» у разі, якщо у встановлений законом строк суб'єкту господарювання не видано документ дозвільного характеру або не прийнято рішення про відмову у його видачі, через 10 робочих днів із дня закінчення встановленого строку для видачі або відмови у видачі документа дозвільного характеру суб'єкт господарювання має право провадити певні дії щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності [11]. Іншими словами, невиконання обов'язків одним учасником правовідносин є причиною виникнення суб'єктивних прав іншого учасника тих самих правовідносин.

На іншому рівні системи відбувається аналогічна взаємодія основних і допоміжних методів правового регулювання. Вітчизняне законодавство містить чимало прикладів вищенаведених правових явищ, серед яких – визнання державного службовця таким, що погодився на продовження проходження державної служби за змінених істотних умов державної служби, якщо протягом 60 календарних днів із дня ознайомлення державного службовця з повідомленням про зміну істотних умов служби від нього не надійшла заява про звільнення або переведення на іншу запропоновану йому посаду (ч. 4 ст. 43 Закону України «Про державну службу») [12]. За зазначених обставин наслідком невикористання особою права самостійно визначити свій правовий статус є реалізація імперативної норми права із цього питання.

Подібним чином урегульовано визначення платниками податків і контролюючими органами сум податкових зобов'язань. Податкове законодавство встановило, що, як правило, платник податків самостійно обчислює суму податкового та/або грошового зобов'язання та/або пені, яку зазначає в податковій (митній) декларації чи уточнюючому розрахунку, що подається контролюючому

органу у визначені законом строки. Але якщо платник податків не подає в установлені строки податкову (митну) декларацію, а під час здійснення заходів податкового контролю встановлено факти здійснення платником податків діяльності, що призвело до виникнення об'єктів оподаткування, наявності показників, які підлягають декларуванню, то контролюючий орган зобов'язаний самостійно визначити суму грошових зобов'язань (п. 54.1, підп. 54.3.1 п. 54.3 ст. 54 Податкового кодексу України) [13]. Варто підкреслити, що таких прикладів поєднання імперативних і диспозитивних начал, методів влади-підпорядкування та рекомендаційних норм у чинному адміністративному законодавстві досить багато. Саме вони й підкреслюють особливість методу адміністративного права, його змістовну відмінність від методів цивільного, кримінального, трудового й інших галузей права. На нашу переконливу думку, указані галузі права хоча й мають подібні приклади, але їхня кількість не така значна порівняно з нормами адміністративного права, публічний характер якого ще більш яскраво підкреслює унікальність адміністративно-правового регулювання.

Натомість вертикальні зв'язки цієї системи ілюструють зв'язки підпорядкування за типом «частина – ціле». Достеменно відомо, що якості цілого не збігаються з набором якостей його частин. Проте їхня єдність і цілісність забезпечується зв'язками, що об'єднують предмети в складні комплекси. Саме за допомогою вертикальних зв'язків методи адміністративного права групуються в підсистеми й елементи за законами діалектики. Зокрема, більш об'ємні за змістом підсистеми методів адміністративного права (основні та допоміжні) поглинають відповідні різновиди методів адміністративного права, наприклад, імперативного та диспозитивного типу. Останні функціонують за рахунок увібраних у себе наборів конкретних способів правового регулювання. Іншими словами, вертикальні зв'язки забезпечують ієрархічну будову системи методів адміністративного права за рахунок співвідношення обсягу та змісту її компонентів.

Слід відмітити, що в деяких новітніх дослідженнях методів адміністративного права розгляд вказаної проблематики крізь призму системного підходу є дещо відмінним від запропонованого нами. Так, Ю.Ю. Чуприна вважає, що уявити сучасну систему методів правового регулювання України у вигляді цілісного утворення означає таке: 1) виділити елементний склад системи; розкрити її інтегративні якості, утворені в результаті взаємодії її частин; установити взаємозв'язок між структурними частинами й середовищем існування системи; 2) простежити виникнення, тенденції та перспективи її розвитку. Застосувавши ці системні вимоги до дослідження методів правового

регулювання, як указує Ю.Ю. Чуприна, можна виділити блоки, які можуть бути представлені у вигляді своєрідної конструкції, що складається з чотирьох рівнів [14, с. 231]. При цьому дослідниця цілком слушно підкреслює, що система методів правового регулювання як провідник імперативних і диспозитивних начал чутливо реагує на процеси, що відбуваються в політичному, громадському й правовому житті, і транслює їх на суб'єктів права за допомогою впливу на динаміку конкретних правовідносин, особливостей правового положення учасників у рамках цих правовідносин. Характер єдності системи методів правового регулювання, як зазначає Ю.Ю. Чуприна, залежить від сукупного результату взаємодії кожної підсистеми й кожного з розглянутих методів. Порушення характеру або ритму одного компонента, як указує дослідниця, негайно позначається на функціонуванні інших компонентів (підсистем) і системи методів правового регулювання в цілому. Комплексне правове регулювання, як логічно підкреслює вчена, не може забезпечити жоден із методів правового регулювання самостійно, воно здійснюється одночасно всіма методами у вигляді системи в їх органічному взаємозв'язку й завдяки цим зв'язкам [14, с. 233].

Незважаючи на абсолютно справедливі загальні тези про системність методів адміністративного права, на жаль, із запропонованого Ю.Ю. Чуприною підходу до дослідження методів адміністративного права як системи важко встановити характер і конкретний зміст взаємозв'язків, про які сама ж учена й згадує, неможливо прослідкувати діалектичний зв'язок між елементами та підсистемами (компонентами системи), інтегративні зв'язки цієї системи з іншими системами адміністративного права хоча й окреслюються, проте без суттєвих акцентів.

О.А. Савостін наполягає на тому, що адміністративно-правові методи хоча й знаходяться в системних зв'язках один з одним, але утворюють при цьому не самостійну систему (підсистему), а лише один із рівнів системи способів адміністративно-правового регулювання. При цьому О.А. Савостін підкреслює, що тоді ієрархічну структуру системи способів правового регулювання становлять рівні адміністративно-правових засобів (нижчі), адміністративно-правових режимів, методів адміністративно-правового регулювання, адміністративно-правових методик (вищі) [15, с. 14]. На нашу думку, запропонована ієрархічна будова має певні «слабкі місця». Зокрема, варто наголосити, що О.А. Савостін припускається методологічної помилки, яка суперечить законам діалектики. Ідеться про співвідношення понять «метод» і «спосіб». Убачається, що ці слова в контексті їх тлумачного змісту співвідносяться як загальне (метод) і часткове (спосіб). Таке твердження впливає й із філологічного й етимологічного аналізу цих слів. Зокрема, у переважній більшості

тлумачних словників та інших енциклопедичних джерел слово «метод» розкривається за допомогою слів «прийом», «спосіб» тощо [16; 17]. Наприклад, метод – це: 1) спосіб пізнання явищ природи та суспільного життя; 2) прийом або система прийомів, що застосовується в якій-небудь галузі діяльності (науці, виробництві тощо); 3) спосіб дії, боротьби й т. ін. [18, с. 692]. До речі, і сам О.А. Савостін говорить про «певне ієрархічне заміщення» вказаних слів, і в цій ієрархії російський дослідник відводить слову «метод» перше місце [19, с. 116]. Варто також наголосити, що методи адміністративного права є, безумовно, системним явищем, якому належать всі ознаки системи, а її компоненти інтегровані між собою та зовнішнім середовищем. Отже, на наше переконання, методи адміністративно-правового регулювання не можуть розглядатись як складовий елемент системи способів адміністративно-правового регулювання, а є самостійною системою з власною структурою та водночас є підсистемою механізму адміністративно-правового регулювання. Наголосимо, що це твердження повністю збігається з теорією систем як зі спеціально науковою й логіко-методологічною концепцією дослідження об'єктів, які є системами.

Підсумовуючи викладене, виходячи з розуміння терміна «система» й системного аналізу предмета цього дослідження, можна запропонувати для наукового вжитку поняття «система методів адміністративного права» – побудована на стійких взаємозв'язках внутрішнього й зовнішнього характеру сукупність зафіксованих в адміністративно-правових нормах способів і прийомів впливу імперативного, диспозитивного, заохочувального та рекомендаційного характеру, метою якої є досягнення такого збалансованого стану її компонентів, який уможливить забезпечення максимально ефективного регулювання адміністративно-правових відносин.

Компонентами вказаної системи варто вважати способи правового регулювання (елементи системи), методи правового регулювання та їх групи (підсистеми). Зв'язки системи уособлюються взаємодією її компонентів внутрішнього та зовнішнього характеру. Мета системи – досягнення такого збалансованого стану її компонентів і їх стабільної взаємодії між собою, який уможливить забезпечення максимально ефективного регулювання адміністративно-правових відносин.

Література

1. Большой Российский энциклопедический словарь. М.: БРЭ., 2003. 1437 с.
2. Чеховська І.В. Адміністративно-правове забезпечення державної сімейної політики в Україні: дис. ... докт. юрид. наук. Ірпінь, 2014. 535 с.
3. Пирожкова Ю.В. Теорія функцій адміністративного права: дис. ... на здобуття наук. ступеня доктора юрид. наук за спец. 12.00.07. Запоріжжя, 2017. 544 с.

4. Философия: Часть вторая: основные проблемы философии: учеб. пособие для вузов; под ред. проф. В.И. Кириллова. Изд. 2-е, перераб. и доп. М.: Юристъ, 1999. 304 с.

5. Философская энциклопедия. В 5 т. Т. 5. Ред. колл.: Ф.В. Константинов (гл. ред.) и др. М.: Советская энциклопедия, 1970. 740 с.

6. Керимов Д.А. Методология права (предмет, функции, проблемы философии права). Монография. 2-е издание. М.: Аванта+, 2001. 560 с.

7. «Система» / Вікіпедія. Вільна енциклопедія. URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki>.

8. Перегудов Ф.И., Тарасенко Ф.П. Введение в системный анализ. Учеб. пособие для вузов. М.: Высшая школа, 1989. 367 с.

9. Шергин А.П. Административная юрисдикция. М.: Юрид. лит., 1979. 144 с.

10. Козлов Ю.М. Административные правоотношения. М.: Юрид. лит., 1976. 184 с.

11. Про дозвілну систему у сфері господарської діяльності: Закон України від 6 вересня 2005 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2806-15>.

12. Про державну службу: Закон України 10 грудня 2015 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/889-19/page>.

13. Податковий кодекс України: Закон України від 02 грудня 2010 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/paran130#n130>.

14. Чуприна Ю.Ю. Щодо сучасної системи методів адміністративно-правового регулювання суспільних відносин. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «ПРАВО». 2016 рік. Випуск 22. С. 230–233.

15. Савостин А.С. Методы административно-правового регулирования общественных отношений: автореферат на соискание ученой степени канд. юридических наук: спец. 12.00.04 «административное право; финансовое право; информационное право». Москва, 2005. 39 с.

16. Ожегов С.И., Шведова Н.Ю. Толковый словарь русского языка: 80 000 слов и фразеологических выражений. Российская академия наук. Институт русского языка им В.В. Виноградова. 4-е изд., дополненное. М.: Азбуковник, 1999. 944 с.

17. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Уклад. і голова ред. В.Т. Бусел. К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2001. 1440 с.

18. Словник української мови. В 11 томах. Т. IV. К.: Видавництво «Наукова думка», 1973. 840 с.

19. Савостин А.С. Методы административно-правового регулирования общественных отношений: дис. ... доктора юрид. наук: 12.00.14. Москва, 2005. 416 с.

Анотація

Юровська В. В. Система методів адміністративного права: визначення мети, компонентів і структури. – Стаття.

У статті автором визначено систему методів адміністративного права. Зокрема, на думку автора, система методів адміністративного права – це побудована на стійких взаємозв'язках внутрішнього й зовнішнього характеру сукупність зафіксованих в адміністративно-правових нормах способів і прийомів впливу імперативного, диспозитивного, заохочувального та рекомендаційного характеру, метою якої є досягнення такого збалансованого стану її компонентів, який уможливить забезпечення максимально ефективного регулювання адміністративно-правових відносин.

Компонентами вказаної системи, на переконання автора, є способи правового регулювання (елементи системи), методи правового регулювання та їх групи (підсистеми). Зв'язки системи (внутрішнього та зовнішнього характеру) уособлюються взаємодією її компонентів. Мета системи – досягнення такого збалансованого стану її компонентів і їх стабільної взаємодії між собою, який уможливить забезпечення максимально ефективного регулювання адміністративно-правових відносин.

Ключові слова: метод адміністративного права, система, структура, елемент, підсистема, компонент, мета, зв'язок.

Аннотация

Юровская В. В. Система методов административного права: определение цели, компонентов и структуры. – Статья.

В статье автором определена система методов административного права. В частности, по мнению автора, система методов административного права – это построенная на устойчивых взаимосвязях внутреннего и внешнего характера совокупность зафиксированных в административно-правовых нормах способов и приемов воздействия императивного, диспозитивного, поощрительного и рекомендательного характера, целью которой является достижение такого сбалансированного состояния ее компонентов, который позволит обеспечить максимально эффективное регулирование административно-правовых отношений. Компонентами указанной системы, по мнению автора, являются способы правового регулирования (элементы системы), методы правового регулирования и их группы (подсистемы). Связи системы (внутреннего и внешнего характера) воплощаются взаимодействием ее компонентов. Цель системы – достижение такого сбалансированного состояния ее компонентов и их стабильного взаимодействия между собой, которое позволит обеспечить максимально эффективное регулирование административно-правовых отношений.

Ключевые слова: метод административного права, система, структура, элемент, подсистема, компонент, цель, связь.

Summary

Yurovska V. V. System of administrative law methods: definition of purpose, components and structure. – Article.

In the article the author defines the system of methods of administrative law. In particular, according to the author, the system of methods of administrative law is a set of fixed in administrative-legal norms methods and methods of influence of an imperative, dispositive, incentive and advisory nature, built on stable interrelations of internal and external nature, the purpose of which is to achieve such a balanced state its components, which will ensure the most effective regulation of administrative and legal relations. The components of this system, according to the author, are: the methods of legal regulation (elements of the system), legal regulation methods and their groups (subsystems). The connections of the system (internal and external nature) are personified by the interaction of its components. The goal of the system is to achieve such a balanced state of its components and their stable interaction among themselves, which will allow ensuring the most effective regulation of administrative and legal relations.

Key words: method of administrative law, system, structure, element, subsystem, component, purpose, connection.